

A photograph of a business meeting. Several people are gathered around a table, looking at documents and a tablet. One person is pointing at the tablet with a pen. The tablet displays a bar chart and a line graph. There are also spiral-bound notebooks and other documents on the table. The background is slightly blurred, focusing on the hands and the data being reviewed.

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

8. února 2023

Obsah

1. Nařízení vlády a jeho novelizace
2. Dočasný krizový rámec
3. Podmínky uplatnění zastropovaných cen pro velké podnikatele
4. Intenzita podpory pro velké podnikatele
5. Posouzení vzniku nadměrného majetkového prospěchu
6. Odvod neoprávněného nebo nadměrného majetkového prospěchu
7. Tržní kontext a aktuální výhled vývoje cen energií
8. Q&A

1. Nařízení vlády a jeho novelizace

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

Nařízení vlády

- ▶ zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), upravuje pravomoc vlády ke stanovení cen elektřiny a plynu a k dalším zásahům v mimořádné tržní situaci
- ▶ na základě založené pravomoci přijala vláda 5. října 2022 **nařízení vlády č. 298/2022 Sb.**, o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci („nařízení vlády“)
 - ▶ účinné od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023
- ▶ nařízení vlády nejprve stanovilo **maximální cenu elektřiny a plynu** a cenu stálého platu za dodávku elektřiny a za dodávku plynu **pro vybrané kategorie zákazníků**
 - ▶ všichni zákazníci odebírající elektřinu na hladině nízkého napětí / zákazníci odebírající plyn jako zákazník kategorie domácnost nebo maloobděratel
 - ▶ vybraní zákazníci, jejichž odběrné místo je připojeno k distribuční soustavě na hladině vysokého a velmi vysokého napětí / je zařazeno do kategorie střední odběratel nebo velkoobděratel
 - ▶ někteří veřejní zadavatelé
 - ▶ zákazníci vykonávající určené činnosti nebo poskytující určené služby
 - ▶ pro napájení elektrické trakce
 - ▶ malí a střední podnikatelé (na 80 % nejvyšší měsíční hodnoty odběru)
 - ▶ zákazníci, kteří dodávku plynu využívají na výrobu tepelné energie

Novely nařízení vlády

- ▶ **první novela** nařízení vlády rozšířila kategorie zákazníků se zastropovanou cenou o
 - ▶ další veřejné zadavatele
 - ▶ státní podniky
 - ▶ sportovní organizace
 - ▶ poskytovatele veřejných kulturních služeb
- ▶ **druhá novela** nařízení vlády rozšířila kategorie zákazníků se zastropovanou cenou o
 - ▶ velké podnikatele
 - ▶ všechny zbývající zákazníky, kteří mají možnost odebírat elektřinu nebo plyn za zastropované ceny za podmínek pro velké podnikatele
- ▶ **třetí novelou** nařízení vlády byly doplněny podmínky pro odběr elektřiny a plynu za zastropované ceny velkými podnikateli

2. Dočasný krizový rámec

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

Podmínky podpory podle Dočasného krizového rámce

- ▶ dne 9. listopadu 2022 bylo vyhlášeno aktualizované sdělení Komise s názvem Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresí Ruska vůči Ukrajině (2022/C 426/01) („DKR“)
- ▶ DKR stanovuje i **podmínky podpory ve formě snížených sazeb na dodávky elektřiny a plynu**
 - ▶ celková nominální hodnota nesmí překročit příslušnou intenzitu podpory a příslušné stropy podpory
 - ▶ výše poskytnuté podpory se vypočítá na základě srovnání průměrné ceny plynu, elektřiny a tepla vyrobených příjemcem opatření s průměrnou cenou plynu, elektřiny a tepla spotřebovaných příjemcem opatření v období roku 2021
 - ▶ podpora musí být poskytnuta nejpozději do 31. prosince 2023

3. Podmínky uplatnění zastropovaných cen pro velké podnikatele

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

Věcné podmínky pro uplatnění zastropovaných cen pro velké podnikatele

- ▶ velký podnikatel = **zákazník, který je podnikatelem, ale není malým nebo středním podnikatelem** (ve smyslu doporučení Komise 2003/361/ES)
- ▶ všechny stanovené podmínky se týkají jen dodávek do odběrných míst velkých podnikatelů připojených k distribuční soustavě na hladině vysokého nebo velmi vysokého napětí, resp. zařazených do kategorie střední odběratel nebo velkoodběratel
- ▶ podmínkou pro uplatnění stanovené ceny za dodávku elektřiny/plynu velkému podnikateli je poskytnutí **prohlášení** zákazníka o tom, že je velkým podnikatelem (nebo příp. požaduje dodávku elektřiny/plynu za podmínek stanovených pro velkého podnikatele), obchodníkovi s elektřinou/plynem
- ▶ prohlášení se podává nejpozději **do posledního dne měsíce předcházejícího měsíci, od kterého chce zákazník uplatňovat stropovanou cenu**
 - ▶ pro období dodávky elektřiny/plynu v lednu a únoru 2023 platí přechodná úprava – termín pro podání prohlášení byl prodloužen do 3. února 2023
- ▶ velký podnikatel může případně také **ukončit odběr** elektřiny/plynu za stanovenou cenu oznámením obchodníkovi s elektřinou/plynem

4. Intenzita podpory pro velké podnikatele

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

Nejvyšší přípustný majetkový prospěch velkého podnikatele

- ▶ nařízení vlády v souladu s DKR stanovuje maximální výši majetkového prospěchu, který velký podnikatel může získat odběrem elektřiny a plynu za stanovenou cenu
- ▶ nejvyšší přípustný majetkový prospěch se rozděluje do následujících kategorií:

Kategorie	Maximální majetkový prospěch
A	do 2 000 000 EUR
B	do 50 % způsobilých nákladů velkého podnikatele na dodávky energie, nejvýše však 4 000 000 EUR
C	do 40 % způsobilých nákladů velkého podnikatele na dodávky energie, nejvýše však 100 000 000 EUR
D*	do 65 % způsobilých nákladů velkého podnikatele na dodávky energie, nejvýše však 50 000 000 EUR
E*	do 80 % způsobilých nákladů velkého podnikatele na dodávky energie, nejvýše však 150 000 000 EUR

hodnoty nejvyšších přípustných majetkových prospěchů se snižují o výši jiné podpory na úhradu nákladů na nákup elektřiny a plynu poskytnuté velkému podnikateli nebo na výrobu tepelné energie dodávané velkému podnikateli v období od 1. února 2022 do konce roku 2023

předpoklad, že velký podnikatel v roce 2023 nepřesáhne se započtením podpory 70 % hodnoty EBITDA dosažené v roce 2021 (jinak snížení rozsahu majetkového prospěchu o rozdíl mezi EBITDA dosaženou v roce 2023 a 70 % EBITDA za rok 2021)

* platí jen pro energeticky náročného zákazníka (D) / energeticky náročného zákazníka ve vybraných odvětvích (E) a za podmínky, že v roce 2023 takový zákazník dosáhl snížení EBITDA bez zohlednění získané podpory nejméně o 40 % oproti roku 2021

energeticky náročný zákazník = velký podnikatel, jehož náklady na nákup elektřiny nebo plynu včetně nákladů na související službu v elektroenergetice nebo plynárenství, tepelné energie nebo jiných energetických produktů dosahovaly nejméně 3 % hodnoty ročního úhrnu čistého obratu za rok 2021 nebo nejméně 6 % hodnoty úhrnu čistého obratu za prvních 6 měsíců roku 2022

energeticky náročný zákazník ve vybraných odvětvích = energeticky náročný zákazník, který v roce 2021 dosáhl z jedné nebo více stanovených činností více než 50 % hodnoty ročního úhrnu čistého obratu za rok 2021

Volba optimální kategorie limitů v závislosti na sjednaných cenách elektřiny a plynu pro rok 2023

Výpočet způsobilých nákladů na dodávku energie (ZN)

$$ZN = (p_t - p_{ref} \times 1,5) \times q$$

t měsíc nebo období několika po sobě následujících měsíců v roce 2023

ref referenční období (tj. rok 2021)

p_t průměrná jednotková cena elektřiny nebo plynu odebraných velkým podnikatelem v roce 2023 v EUR/MWh bez DPH, daně z elektřiny nebo plynu a ceny za související službu v elektroenergetice nebo plynárenství

p_{ref} průměrná jednotková cena elektřiny nebo plynu odebraných velkým podnikatelem v referenčním období (tj. v roce 2021) v EUR/MWh bez DPH, daně z elektřiny nebo plynu a ceny za související službu v elektroenergetice nebo plynárenství

q 70 % množství elektřiny nebo plynu v MWh nakoupených a odebraných velkým podnikatelem v referenčním období (tj. v roce 2021)

- ▶ není-li cena sjednána v jedné konkrétní výši na celý rok 2023, jsou stanovena pravidla pro nahrazení dosud neznámé výše ceny na základě proběhlých spotových nebo budoucích forwardových cen (kvartál, měsíc) elektřiny nebo plynu ke stanovenému datu
- ▶ pro část období roku 2023, pro kterou není známa skutečná výše odběru elektřiny nebo plynu, se použije plánovaná výše odběru elektřiny nebo plynu

Nejvyšší přípustný majetkový prospěch pro seskupení osob

- ▶ je-li velký podnikatel součástí seskupení osob (tj. existují-li mezi osobami vztahy ovládní), je **výše podpory** formou odběru energií za stanovené ceny **omezena jednak na osobu velkého podnikatele, a jednak na úrovni tohoto seskupení**
 - ▶ pro všechny členy seskupení osob v souhrnu platí nejvyšší z aplikovatelných hodnot nejvyššího přípustného majetkového prospěchu kategorie A až E v EUR
 - ▶ limity se aplikují jen na **odběr elektřiny a plynu v rámci ČR**
 - ▶ je-li ovládající osobou obec, kraj nebo ČR, posuzuje se nejvyšší přípustný majetkový prospěch pro seskupení osob pouze za ty členy, kteří jsou ovládaní stejnou mateřskou obchodní korporací ovládanou obcí, krajem nebo ČR
- ▶ dojde-li k **překročení limitu pro seskupení osob**, snižuje se hodnota nejvyššího přípustného majetkového prospěchu, příp. skutečně dosaženého majetkového prospěchu buď dohodnutým způsobem, nebo u každého velkého podnikatele ze seskupení osob o hodnotu korekce K

Výpočet hodnoty korekce (K)

$$K_i = SI_i \times \left(\frac{\max(\sum_i SI_i - L; 0)}{\sum_i SI_i} \right)$$

- i označení velkého podnikatele ze seskupení osob
- SI nejvyšší přípustný majetkový prospěch nebo skutečně dosažený majetkový prospěch velkého podnikatele, pokud je tato hodnota nižší než nejvyšší přípustný majetkový prospěch velkého podnikatele
- L nejvyšší přípustný majetkový prospěch stanovený pro seskupení osob

Příklad výpočtu korekce majetkového prospěchu v rámci seskupení osob

					Korekce podle vzorce v NV			Korekce podle dohody ve skupině		
Členové seskupení	Kategorie prospěchu	Limit prospěchu v mil. EUR	Skutečně dosažený prospěch	Upravený prospěch (na úrovni jednoho podnikatele)	Korekce	Upravený prospěch (na úrovni seskupení osob)	Vrácení prospěchu (podle vzorce)	Korekce	Upravený prospěch (na úrovni seskupení osob)	Vrácení prospěchu (dohodou ve skupině)
VP1	A	2	2,5	2	0,0488	1,951	0,5488	0,0000	2,000	0,5000
VP2	A	2	3	2	0,0488	1,951	1,0488	0,0000	2,000	1,0000
VP3	A	2	1,8	1,8	0,0439	1,756	0,0439	0,0000	1,800	0,0000
VP4	B	4	4,3	4	0,0976	3,902	0,3976	1,0000	3,000	1,3000
VP5	B	4	3,2	3,2	0,0780	3,122	0,0780	0,0000	3,200	0,0000
VP6	C	100	86	86	2,0976	83,902	2,0976	1,5000	84,500	1,5000
VP7	A	2	1,5	1,5	0,0366	1,463	0,0366	0,0000	1,500	0,0000
VP8	A	2	2,3	2	0,0488	1,951	0,3488	0,0000	2,000	0,3000
CELKEM		100	104,6	102,5	2,5	100	4,6	2,5	100	4,6

5. Posouzení vzniku nadměrného majetkového prospěchu

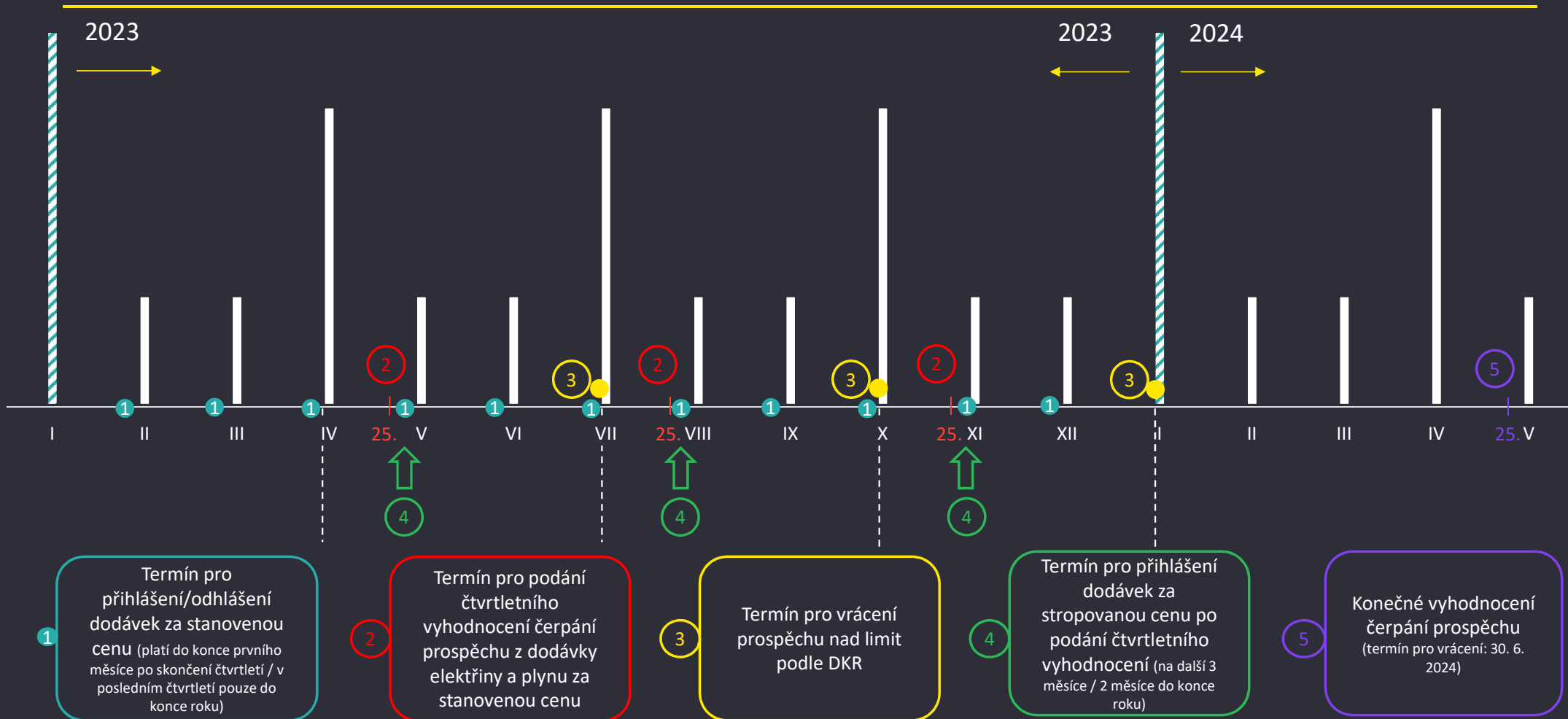
Výpočet získaného majetkového prospěchu

- ▶ **majetkový prospěch** = prospěch získaný odběrem elektřiny nebo plynu za zastropovanou cenu oproti smluvně sjednané ceně
- ▶ **nezapočítává** se prospěch získaný:
 - ▶ odběrem elektřiny v odběrných místech velkého podnikatele připojených k distribuční soustavě na hladině nízkého napětí
 - ▶ odběrem plynu v odběrných místech velkého podnikatele, který je zákazníkem kategorie maloobděratel
 - ▶ odběrem elektřiny/plynu, jde-li o tzv. preferované odběry (tj. jde-li o některého z vymezených veřejných zadavatelů, státní podnik nebo výkon některé z určených činností nebo poskytování některé z určených služeb)
 - ▶ odběrem plynu na výrobu tepla
- ▶ při rozúčtování části odebrané elektřiny/plynu dalším osobám odebírajícím elektřinu/plyn za odběrným místem zákazníka se hodnoty nejvyššího přípustného majetkového prospěchu posuzují jen ve vztahu k množství elektřiny/plynu spotřebovanému velkým podnikatelem pro jeho vlastní spotřebu

Posouzení vzniku nadměrného majetkového prospěchu

- ▶ posouzení, zda velký podnikatel získal nadměrný majetkový prospěch, se provádí
 - ▶ **v průběhu roku 2023**
 - ▶ vždy do 25. dne měsíce následujícího po skončení čtvrtletí
 - ▶ vždy za období začínající 1. lednem 2023 a končící posledním dnem posledního uplynulého kalendářního čtvrtletí
 - ▶ vychází se z důvodně předpokládané hodnoty EBITDA
 - ▶ **po skončení roku 2023**
 - ▶ do 25. dubna 2024
 - ▶ vychází se ze skutečné hodnoty EBITDA
- ▶ velký podnikatel zasílá zprávu o posouzení Ministerstvu průmyslu a obchodu vždy do konce kalendářního měsíce, ve kterém posouzení provádí
- ▶ v případě seskupení osob provádí **každý z velkých podnikatelů ze seskupení osob**
 - ▶ posouzení, zda odběrem elektřiny nebo plynu za stanovenou cenu nedošlo k překročení nejvyššího přípustného majetkového prospěchu velkého podnikatele (tj. **individuálního limitu**)
 - ▶ posouzení, zda nedošlo k překročení nejvyššího přípustného majetkového prospěchu pro seskupení osob (tj. **společného limitu**)

Timeline revizního mechanismu

6. Odvod neoprávněného nebo nadměrného majetkového prospěchu

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

Odvod nadměrného nebo neoprávněného majetkového prospěchu

Nadměrný majetkový prospěch

- ▶ v případě **překročení** stanoveného maximálního rozsahu majetkového prospěchu povinnost odvést nadměrný majetkový prospěch do státního rozpočtu
- ▶ odvod nadměrného majetkového prospěchu je splatný do konce kalendářního čtvrtletí, ve kterém velký podnikatel provádí posouzení za předcházející období
 - ▶ výjimka – při závěrečném posouzení vzniku nadměrného majetkového prospěchu za celý rok 2023 je odvod splatný do 30. června 2024
- ▶ pokud velký podnikatel neodvede nadměrný majetkový prospěch do státního rozpočtu nebo odvede pouze jeho část, rozhoduje **Ministerstvo průmyslu a obchodu**

Neoprávněný majetkový prospěch

- ▶ v případě získání majetkového prospěchu v důsledku **nesplnění věcných podmínek** pro uplatnění stanovených cen povinnost odvést neoprávněný majetkový prospěch do státního rozpočtu
 - ▶ lhůtu a postup sdělí Energetický regulační úřad
- ▶ pokud velký podnikatel neodvede neoprávněný majetkový prospěch do státního rozpočtu nebo odvede pouze jeho část, rozhoduje **Energetický regulační úřad**

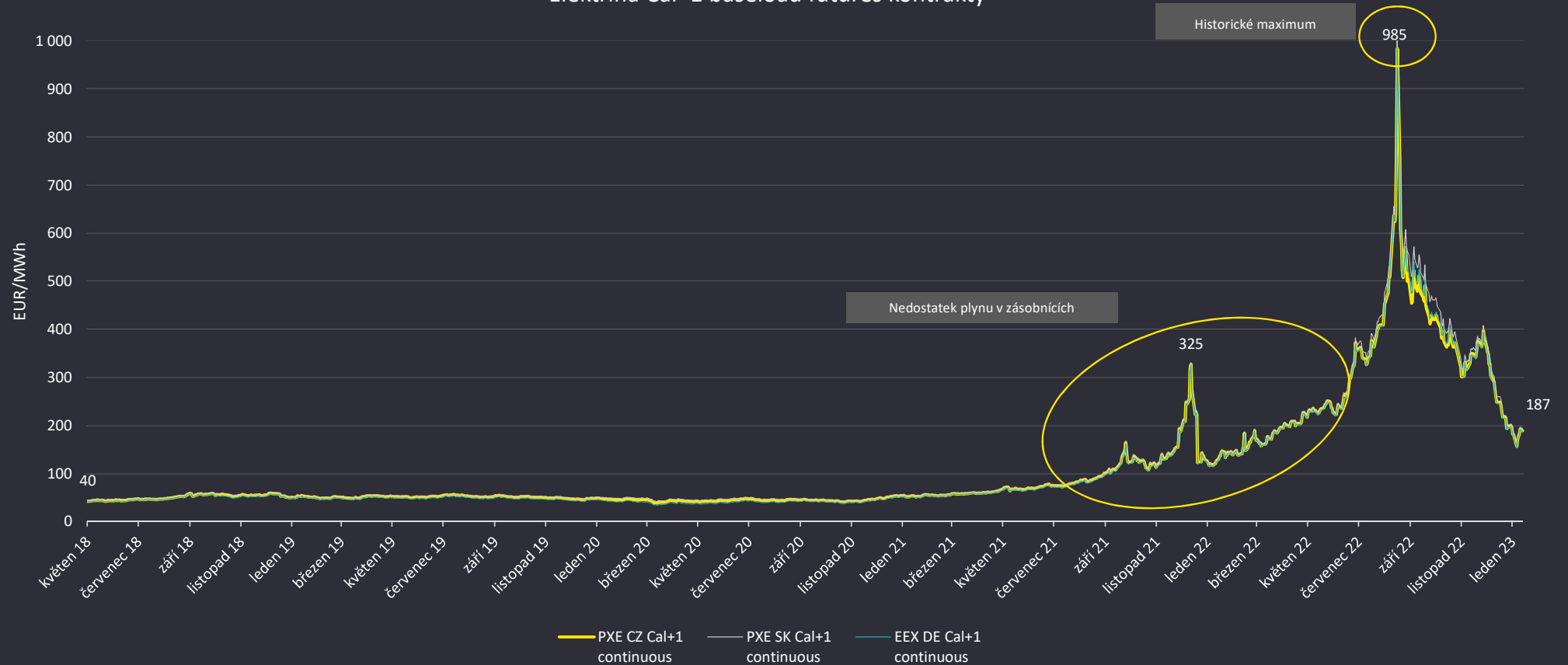
7. Tržní kontext a aktuální výhled vývoje cen energií

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

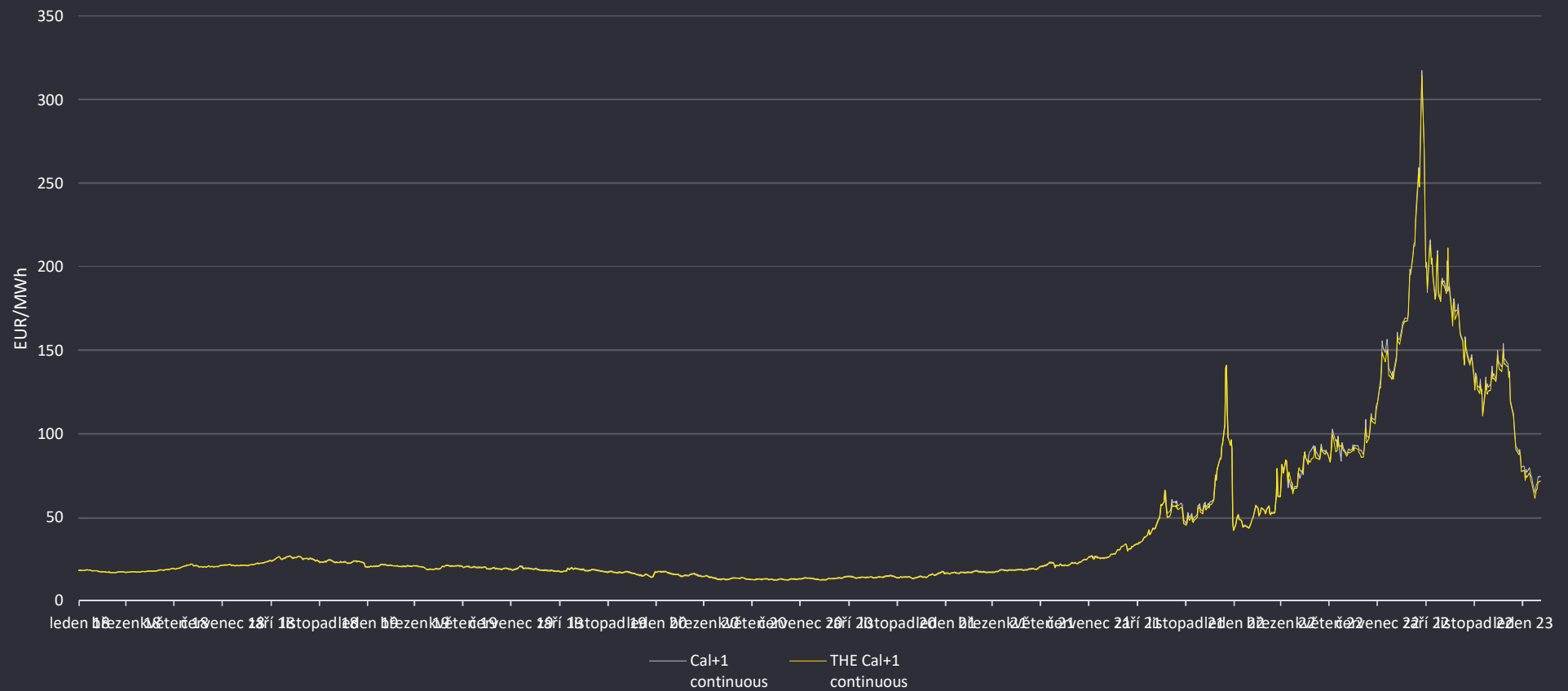
Dlouhodobý vývoj tržní ceny elektřiny

Elektřina Cal+1 baseload futures kontrakty

Dlouhodobý vývoj tržní ceny plynu

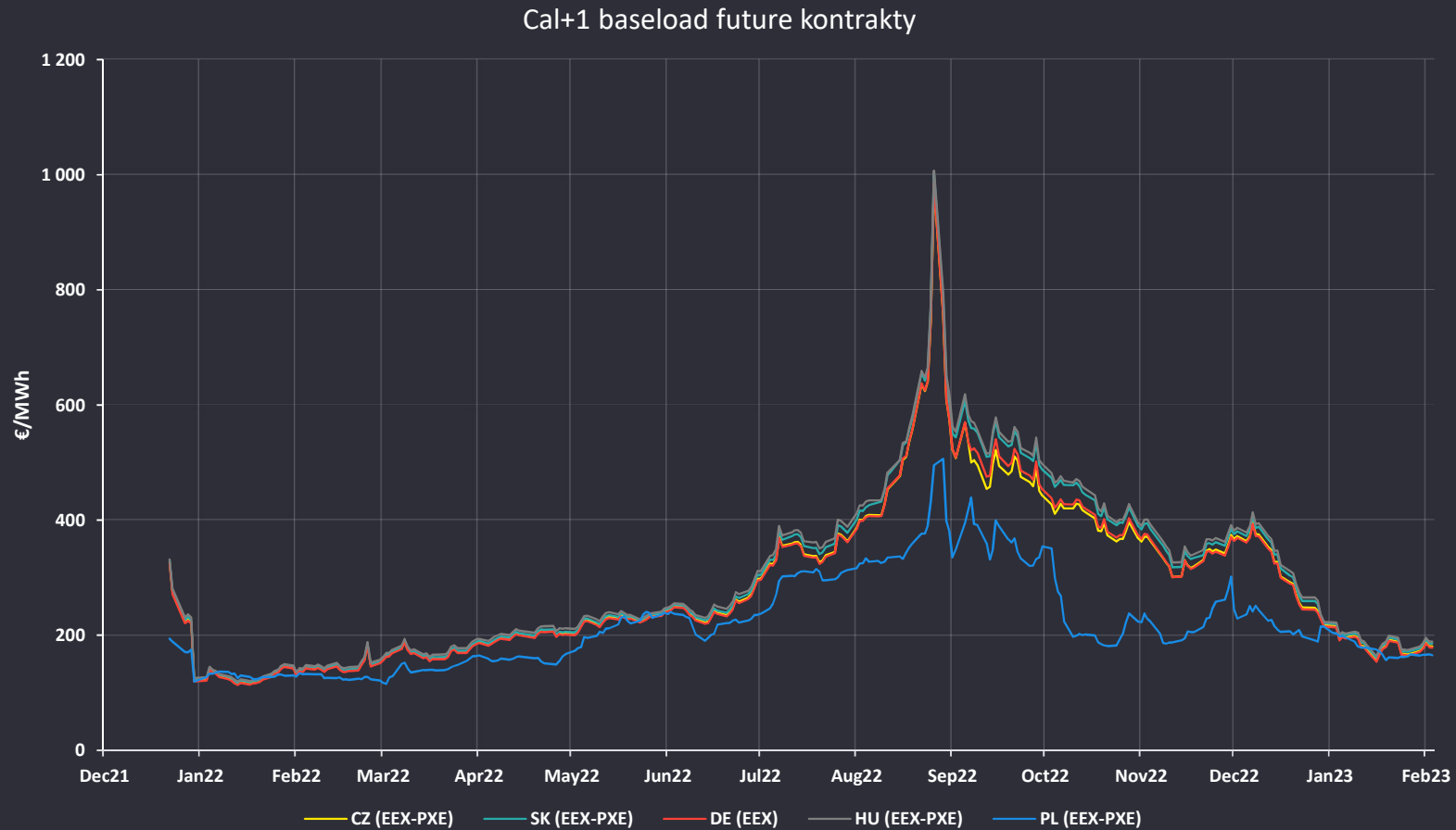
Plyn Cal+1 baseload futures kontrakty

Současná volatilita tržních cen podkladových aktiv (paliv)

Aktuální vývoj tržních cen elektřiny 1/2

Aktuální vývoj tržních cen elektřiny 2/2

Cal+2 baseload future kontrakty

Cal+3 baseload future kontrakty

Aktuální vývoj tržních cen plynu 1/2

Cal+1 future kontrakty

Aktuální vývoj tržních cen plynu 2/2

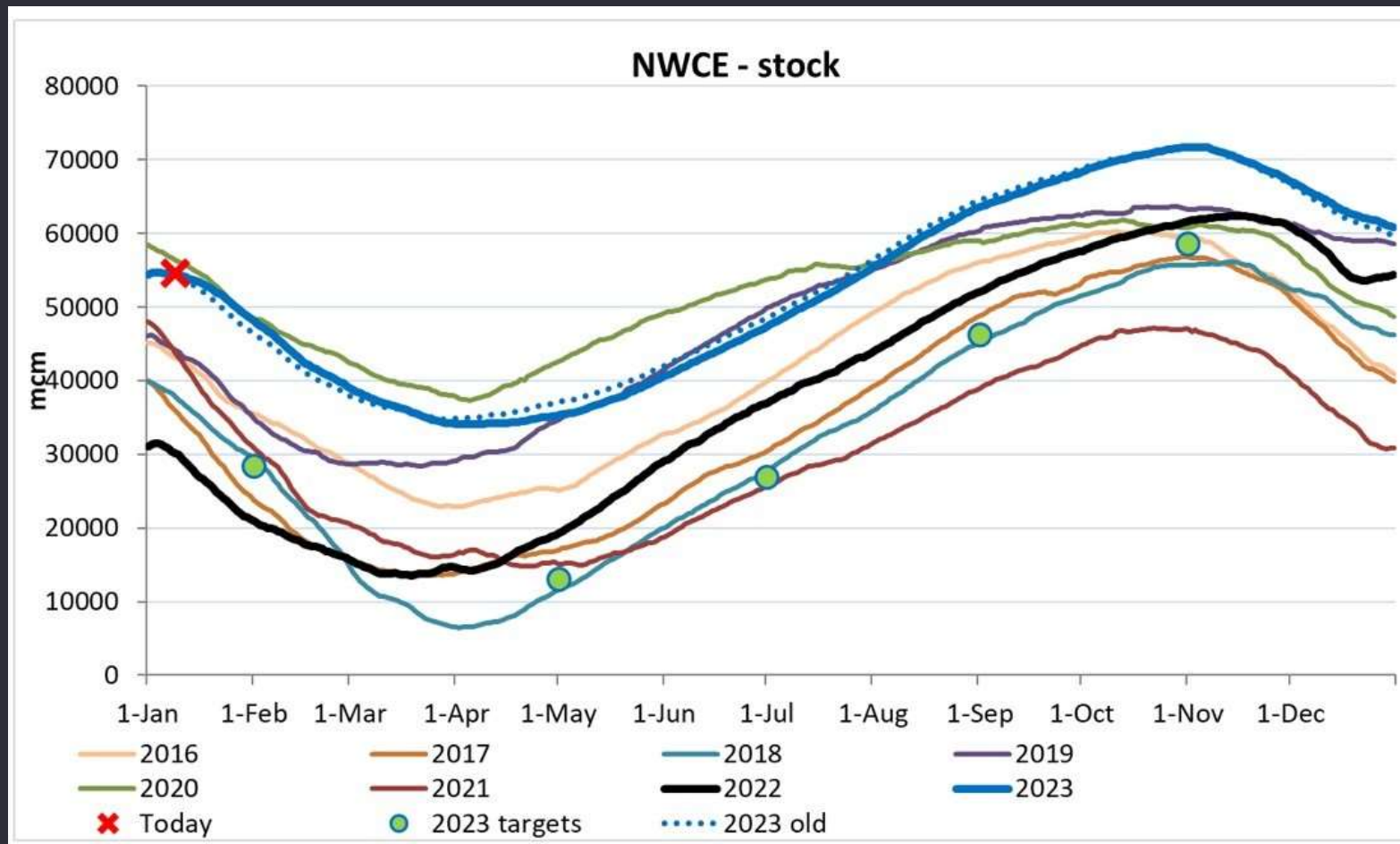
Cal+2 future kontrakty

Cal+3 future kontrakty

Bilance evropských plynových zásobníků – historie, ev. cíl a predikce 2023

Assumed 89% of 2017-2021 avg demand in winter, 93% in summer

End-Oct risks

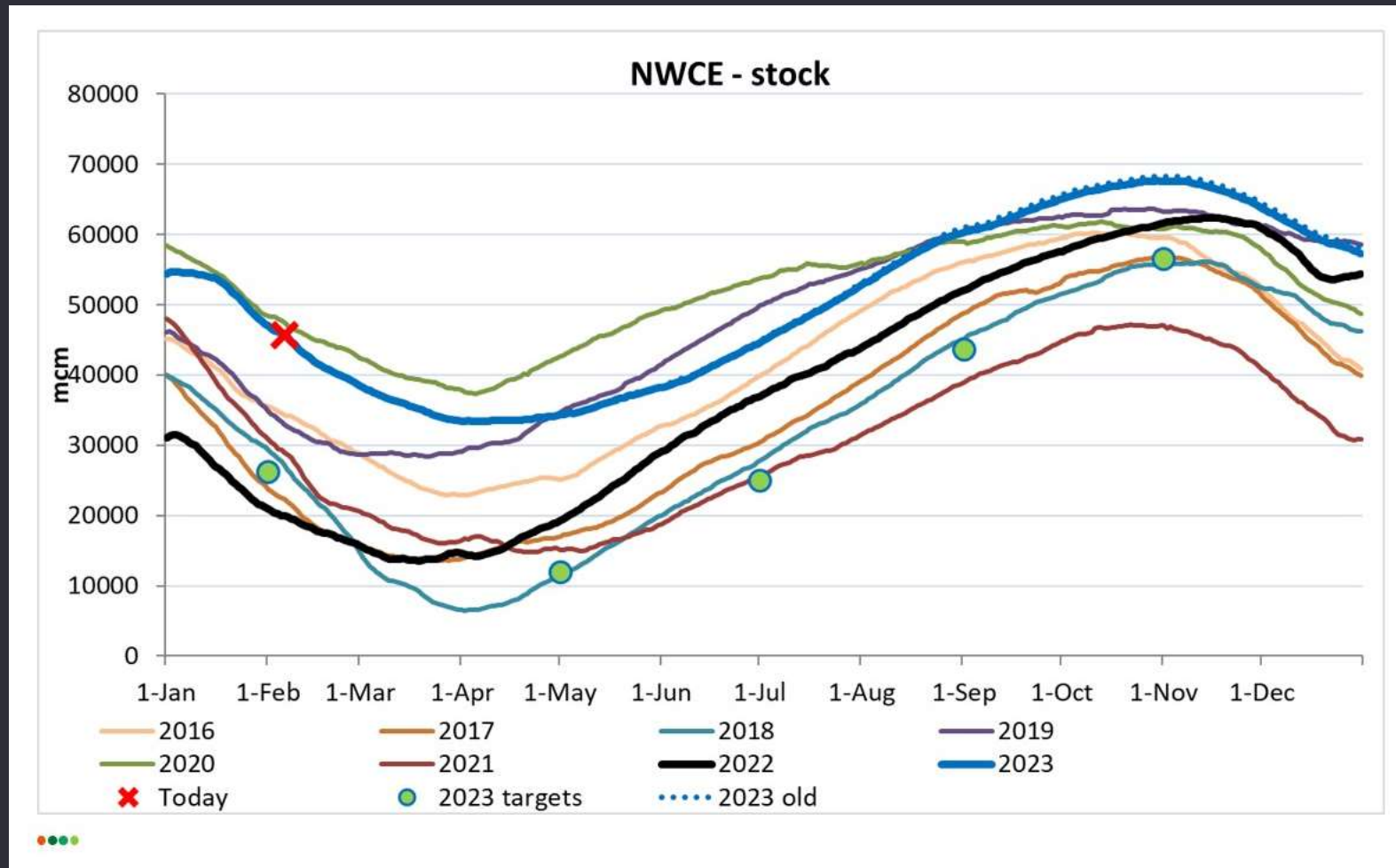
Weather risk:
-11/+3 BCM
(19 BCM for 2012 winter)

Velke risk:
-5/+5 BCM

Average demand:
-21 BCM

Saving sensitivity:
2.2 BCM per 1%

Bilance evropských plynových zásobníků – ke dni 5. 2. 2023

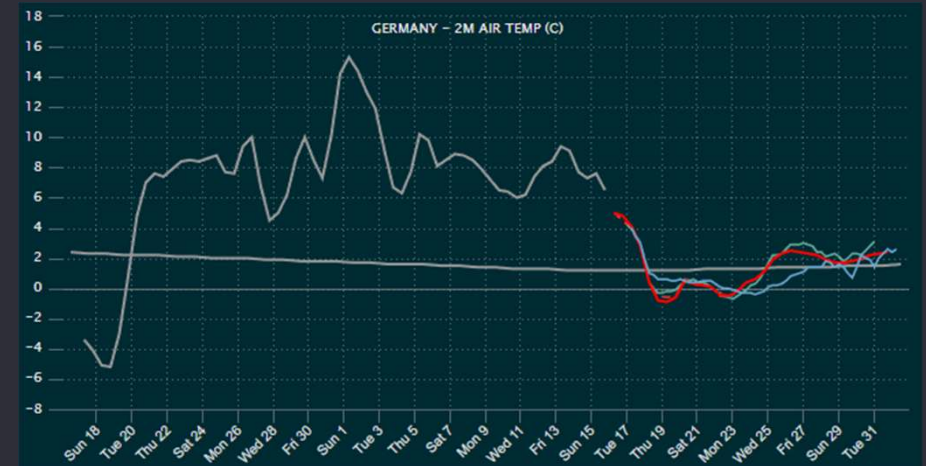
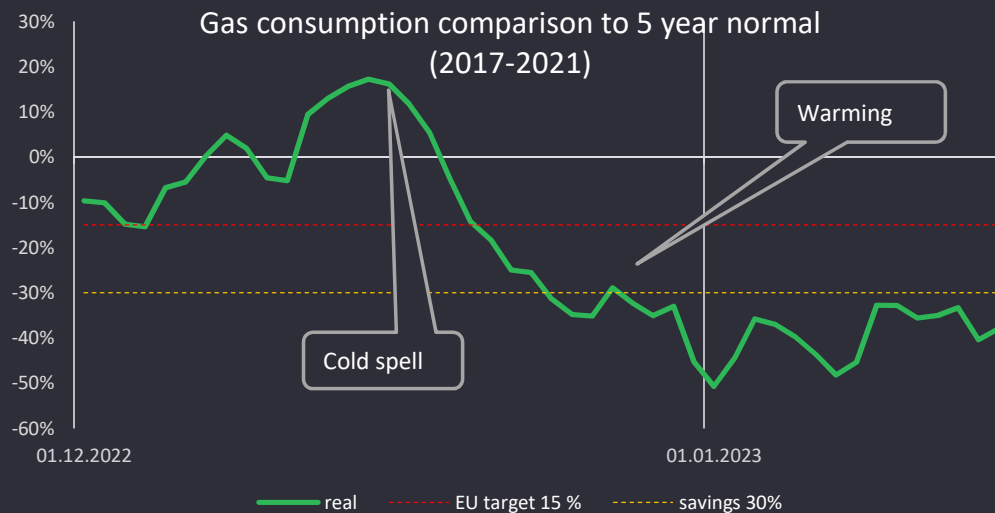
„Počasí“ jako jeden z hlavních faktorů ovlivňující cenu elektřiny a plynu

► prosinec 2022

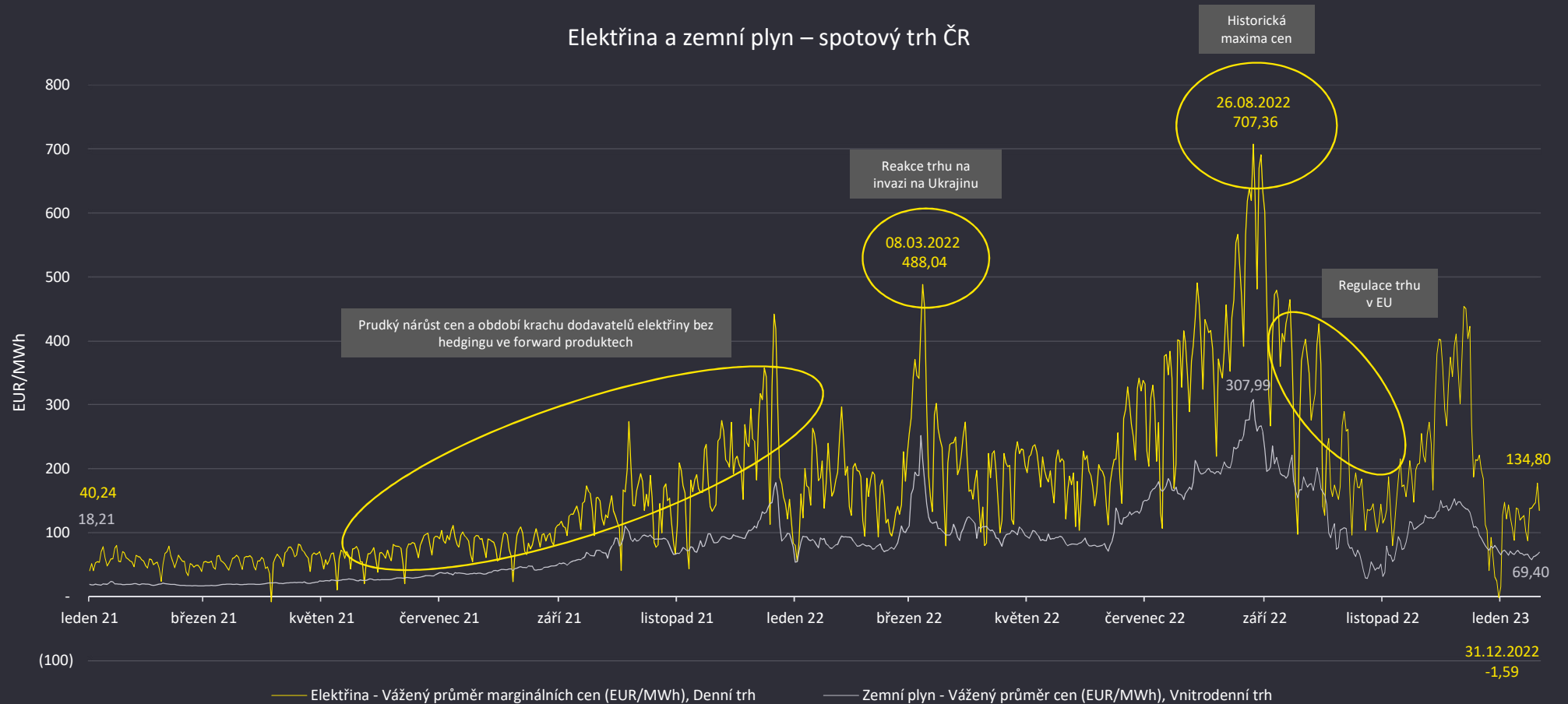
- teplota 5 stupňů pod normálem
- větrnost 25–30 % pod normálem (percentil 20)

► leden 2023

- teplota 4–10 stupňů nad normálem
- větrnost 30 % nad normálem (percentil 80)
- snížení spotřeby díky teplému počasí ~ 30–40 %

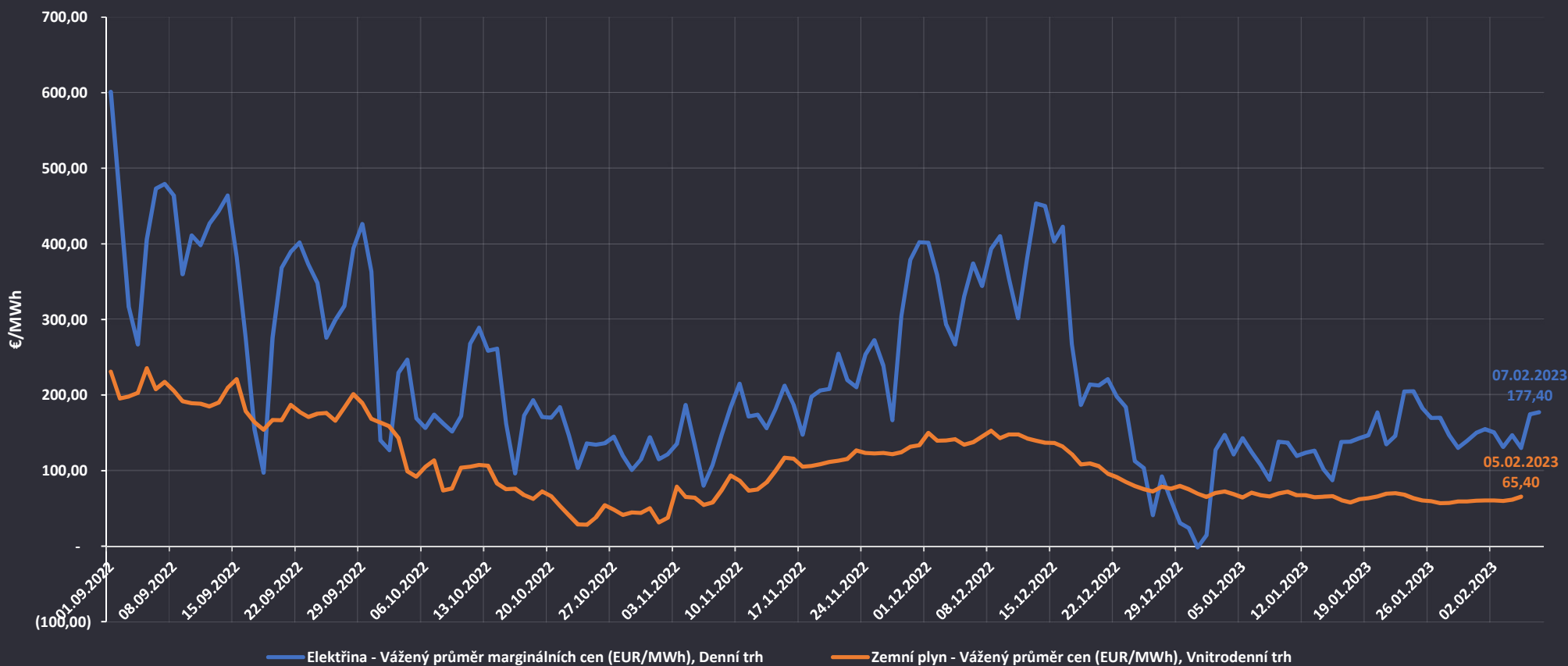

Vývoj ceny na krátkodobém trhu (spotový trh ČR) – elektřina a plyn

Aktuální vývoj ceny na krátkodobém trhu (spotový trh ČR) – elektřina a plyn

Elektřina a zemní plyn – spotový trh ČR

Aktuální ceny elektřiny a plynu (ke dni 6. 2. 2023)

Cena futures kontraktů (EUR/ MWh)							
03.02.2023	Q2-23	Q3-23	Q4-23	Q1-24	Cal-24	Cal-25	Cal-26
CZ elektřina	146,33	166,10	196,92	200,28	180,53	143,98	121,98
DE elektřina	144,83	164,60	194,42	198,53	178,83	142,28	120,48
CZ VTP plyn	61,14	62,63	69,43	70,35	68,09	56,34	n/a
DE THE plyn	60,20	61,62	67,95	69,60	66,60	54,54	39,26

Měsíční změna futures kontraktů (EUR/ MWh)							
03.02.2023 vs. 03.01.2023	Q2-23	Q3-23	Q4-23	Q1-24	Cal-24	Cal-25	Cal-26
CZ elektřina	-36,47 -20%	-44,01 -21%	-64,65 -25%	-54,17 -21%	-34,50 -16%	-24,32 -14%	-14,72 -11%
DE elektřina	-35,97 -20%	-43,51 -21%	-65,15 -25%	-53,92 -21%	-34,20 -16%	-24,32 -15%	-14,72 -11%
CZ VTP plyn	-17,74 -22%	-17,90 -22%	-16,40 -19%	-15,03 -18%	-11,89 -15%	-7,24 -11%	n/a n/a
DE THE plyn	-17,65 -23%	-17,53 -22%	-16,00 -19%	-13,65 -16%	-11,19 -14%	-8,34 -13%	-5,54 -12%

Pozn: zelená barva (-) pokles oproti M-1, červená barva (+) nárůst oproti M-1

Rok 2024: návrat k „dobré praxi“ nákupní strategie

► revize nákupní strategie uplatňované v minulých letech

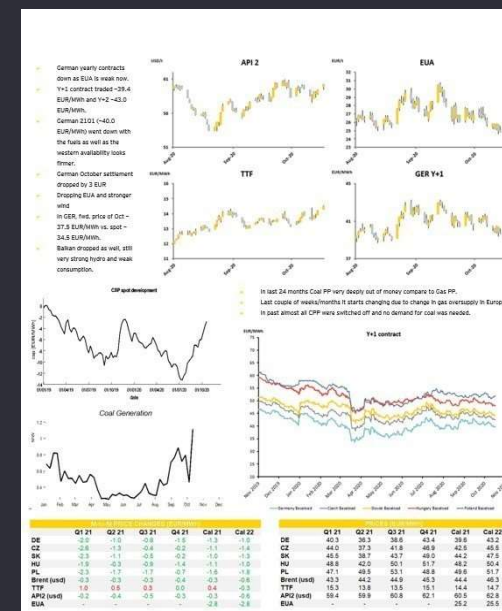
- analýza fyzických smluv na elektřinu a plyn
- analýza hodinového diagramu spotřeby
- identifikace objemů dodávek a potenciálních scénářů zajištění
- „ověření proveditelnosti“ – interní postupy a smluvní podmínky
- soubor doporučení pro flexibilní fungování na trhu

► operativní podpora nákupu energií

- analytická podpora v oblasti vývoje trhů s energiemi
- zajištění pravidelného reportingu (geopolitická situace, výroba OZE atd.)
- podpora při každodenním rozhodovacím procesu
- FWD vs. SPOT (zbytkový diagram: krátká/dlouhá pozice)

► formulace dlouhodobé strategie (včetně využití OZE, práce s flexibilitou)

- potenciál rozvoje OZE v dané lokalitě
- business case, studie proveditelnosti a realizace řešení včetně financování
- sledování regulatorních změn na trhu s energiemi

8. Q&A

Režim zastropovaných cen pro velké podnikatele

EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa – provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právníčkou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.com.

© 2023 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. |
E & Y Valuations s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com